

## Set segles del mercat de la Bisbal

El mercat setmanal de la Bisbal d'Empordà compleix enguany set-cents anys. El 1323, i en un context convuls a causa de les baralles territorials entre el comte d'Empúries i el rei Jaume II, el sobirà va decidir atorgar a la vila, a petició del bisbe de Girona de l'època, Pere de Rocabertí, el privilegi de fer-hi un mercat setmanal els divendres. La Bisbal era la capital administrativa del Bisbat de Girona a la comarca, i hi residia una comunitat jueva molt pròspera. Pere de Rocabertí va assegurar la protecció per a totes les persones que anaven i venien del mercat (llavors, era habitual ser atacat per bandolers). Un mural ceràmic situat al portal de la Riera, exposicions de fotografia històrica, campanyes gastronòmiques i un llibre commemoratiu són algunes de les activitats organitzades per celebrar aquests set-cents anys de recorregut. Els segles han passat, han tingut lloc molts esdeveniments històrics, alguns dels quals han estat devastadors, però el mercat setmanal de la Bisbal s'ha mantingut i, cada divendres, un centenar de parades omplen els carrers més cèntrics de la vila.

## LA CERDANYA

Text > SANDRA ADAM AUGER

### Quaranta anys de Parc Natural del Cadí-Moixeró

El 15 de juliol de 1983, la Generalitat de Catalunya va declarar parc natural les serres del Cadí i del Moixeró, situades entre les comarques del Berguedà, l'Alt Urgell i la Cerdanya. El conjunt del parc separa la vall del Segre de la capçalera del riu Llobregat, i és ric en fauna, sobretot ocells, i en flora.

Enguany ha fet quaranta anys d'aquesta efemèride i per això el Parc Natural del Cadí-Moixeró ha preparat un seguit d'activitats que s'han dut a terme durant tot l'estiu. Uns actes que volen reivindicar la importància de preservar aquests espais naturals, que són fonamentals en la vida de les persones per la biodiversitat, per l'aigua, l'aire i també l'activitat social i econòmica que s'hi genera.

Així doncs, esperem que hàgiu estat atents a l'agenda del Parc Natural del

Cadí-Moixeró, perquè entre el 15 de juliol i finals d'agost s'han programat activitats als disset municipis que en formen part. El tret de sortida va ser el dia 15 de juliol, en què es va celebrar l'aniversari al Centre d'Interpretació del Parc Natural Cadí-Moixeró, a Talló.

### Kévin Hochedez, cartellista del segle XXI

A principis del segle XX es van elaborar els cartells de caràcter turístic sorgits a França per fer publicitat dels indrets accessibles amb el ferrocarril. Estacions termals o d'esquí en foren les grans protagonistes, amb imatges evocadores del benestar personal i el lleure: personatges femenins vora el mar, vistes a l'horitzó o esquiadors en plena muntanya. Uns pòsters que van omplir les parets d'hotels i restaurants abans que el turisme de masses omplís les costes i les muntanyes.

L'artista gràfic Kévin Hochedez ha donat un tomb a aquest tipus de cartells i els ha dut al segle XXI. Instal·lat als Pirineus Orientals l'any 2019, Hochedez va començar a dibuixar els paisatges de la Cerdanya i el Capcir amb l'ajuda d'una tauleta gràfica i la vectorització.

A través de la seva marca, Montcouleur, ha dissenyat els cartells d'alguns nuclis cerdans, com ara Font-romeu o Bolquera, però també espais naturals com les Bulloses, amb una vista vectoritzada des del Carlit que, malgrat la modernitat que desprèn, no deixa de ser nostàlgic i modern.



>> Cartell dels dotze llacs.  
(Foto: MONTCOULEUR)

## LA GARROTXA

Text i foto > JOAN SALA

### El centre d'estudis degà fa noranta anys

El consistori olotí va crear l'any 1933 el Patronat d'Estudis Històrics Olotins, PEHO, que anys després es diria PEHOC, afegint-li la C de *comarca*. És el més antic de les comarques gironines i un dels primers que hi va haver al país. Inicialment organitzava premis de recerca històrica i se'n publicava l'obra guanyadora. Actualment, aquests tipus d'estudis comarcals són un ens bàsic de la recerca en humanitats. El perfil dels membres ha canviat substancialment, ara amb estudis universitaris i amb molts més socis, passant dels pocs que hi havia inicialment a més dels tres-cents actuals, cosa que ha fet que s'hagin hagut d'organitzar en seccions. Entre les activitats, cal destacar la publicació dels annals, amb estàndards acadèmics; els premis de recerca en àmbits d'humanitats, ciències i tecnologia per a estudiants de batxillerat i cicles, així com conferències, visites guiades i altres esdeveniments comuns a molts centres d'estudis. Avui, consoliden el salt tecnològic amb la professionalització de la comunicació en mitjans i xarxes. Un centre ben viu.

### L'incivisme d'alguns caminants

L'estat d'alguns boscos del país és indignant, sobretot ara que ha passat l'estiu, i s'hi troben deixalles de tota mena. A més de les llaunes de begudes i les ampolles que hom ha fet servir per a la berenada, hi ha objectes que sembla difícil d'explicar com hi han arribat. S'hi poden trobar tasses de vàter, electrodomèstics, matalassos... En lloc de dur-los als centres de recollida pertinents, els responsables s'endinsen en espais naturals i hi deixen, impunement, el que els sobra. També sovintegen les pintades als troncs dels arbres i les roques, o a les façanes de construccions; fins i tot, alguna vegada en esglésies romàniques.

### Donació de fotografies de Beuda

Lluís Robert, que era més conegut per Lluís de Palera, ja que hi va viure molt de temps, era un gran afeccionat a la fotografia. Sempre duia una càme-

ra a mà i ho retratava tot. Tota la vida del poble és a les seves imatges. Ara els seus fills han decidit donar-ne l'arxiu fotogràfic, amb més de 2.300 imatges, a l'Ajuntament de Beuda, perquè no es perdin i perquè qualsevol persona interessada les pugui consultar. Els representants municipals comenten que és la donació més important que s'ha fet mai al poble. Per tal de fer fàcilment visible una part de la donació, se n'ha muntat una exposició permanent a l'Ajuntament, i els originals estaran custodiats a l'Arxiu Comarcal de la Garrotxa.

# EL GIRONÈS

Text i foto > **DANI VIVERN**

**Polítiques i floritures** | Mentre que el Girona FC té —quan escrivim això— mig cel europeu a tocar, no està gens clar qui té a tocar l'alcaldia, vistos els resultats tan ajustats de Guanyem i PSC a la ciutat de l'Onyar. No ens estendrem en cap anàlisi sobre el joc d'aliances que aquestes situacions generen, perquè no pertoca fer-ho en una crònica que arriba al lector setmanes després dels fets, però sí que deixarem constància de la patacada d'ERC i la baixada de Junts.

Mentre les coses de palau es van cuinant a porta ajustada, però a través de la qual s'endevinen clarament les jugades, passem a una dada interessant i positiva: Temps de Flors va tenir 365.000 visitants, una xifra rècord. És cert que als habitants del Barri Vell no els fa gaire gràcia estar durant uns dies encaixonats entre munts de visitants, però no es pot tenir tot: o habitatges turístics plantejats amb seny —però sense reduir-los a percentatges mínims, com alguns proposen—, o una dosi anual de *guiris* i altres forasters concentrada en uns pocs dies. O de què ha de viure el Barri Vell, si no? Deu milions i mig d'euros de calaix no és poca cosa.

**Medicina i ciència** | El Col·legi Oficial de Metges de Girona va celebrar la vuitena edició dels Premis Bonastruc ça Porta el maig passat. Van rebre aquest guardó el Servei de Neurocirurgia de l'Hospital Josep Trueta, el dermatòleg Enric Llistosella i el metge de família Gabriel Coll de Tuero. El denominador comú dels premiats és,

sobretot, la feina feta en el terreny de la investigació. Si posem el tema de la gestió a part, que no sempre funciona (en deixen constància les nombroses reclamacions a l'ICS dels sanitaris del Santa Caterina, a Salt, per exigir millores en sou i horaris), cal reconèixer que el sector mèdic gironí mostra un alt nivell de formació, motivació i dedicació. És un sector que es mereixeria més atenció per part de les administracions corresponents.

Sense sortir del camp de la ciència, ens fem ressò de la notícia que el xalet Soler, obra de l'arquitecte Ricard Giralt executada a principis dels anys quaranta i propietat de l'Ajuntament de Girona, passarà a ser un centre de difusió de les matemàtiques i de la ciència en general. En una ciutat en què sempre han tingut més requesta les lletres i la història, el projecte —si es fa bé i amb seny— podria impulsar la divulgació d'aquestes matèries, sempre considerades més àrides pel públic en general.

**De festivals i altres alegries** | El Festivalot, amb concerts, espectacles i ballaruga en família, va rebre unes trenta mil persones a l'Auditori i al parc de la Devesa, a finals de maig. El nou cronista de la ciutat, l'historiador i arxiver Joan Boadas, tindrà molta feina per anar seguint el ritme d'una ciutat que vol tornar a engegar motors després de l'opiacia inactivitat provocada per la pandèmia. És clar que també hi ha coses poc dignes de consignar, i que confiem que hi passi de puntetes. Com, per exemple, el mural que l'Ajuntament sortint vol pintar a la llera de l'Onyar, en una campanya dedicada a la menstruació, amb el lema «I tu, com la vius?». Insinuen potser que les dones són unes ignorants en el tema? Si em punxen, no em treuen sang...

>> Un dels murals de la Ruta d'Art Urbà de les Planes d'Hostoles. (Foto: QUIM ROCA)

### Murals a les Planes d'Hostoles

Ara hi ha dotze murals que formen part de la Ruta d'Art Urbà que es poden veure en aquest municipi. Va ser una felicitat iniciativa que van emprendre a principis de l'any 2020 tres joves artistes de les Planes. Primer van pintar una fotografia del segle passat en la qual sortien unes cosidores de la població; després, un altre mural que representava dues generacions que es comuniquen a través del mòbil, i encara un tercer, que il·lustra un niu dins una gàbia i un pardal que s'hi dirigeix. Aquest va ser l'inici, però s'hi van afegir nou artistes més que van deixar altres murals a les parets del poble, els quals és recomanable contemplar tot donant un volt pel nucli. Els organitzadors pensen que la Ruta d'Art Urbà, com l'anomenen, no s'ha d'acabar amb aquesta dotzena de murals, i els veïns i les veïnes fan propostes tant de temes com de futures ubicacions. Una iniciativa molt encertada.



>> Un dels muntatges de Temps de Flors, amb una imitació espectacular i quasi onírica del fons marí.